

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2011

1193/2011

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita käsittelevien toimijoiden valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä

Annettu Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2011

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eläintautilain (55/1980) 12 §:n 2 momentin sekä 12 f §:n 2 ja 3 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa 303/2006:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala:

Tässä asetuksessa säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden

1) käsittelyä ja hävittämistä suorittavien toimijoiden rekisteröinnistä, hyväksynnästä ja valvonnasta siltä osin kuin niihin ei sovelleta jätelakia (646/2011);

2) käytöstä ja käytön valvonnasta muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009, jäljempänä sivutuoteasetus, 17 ja 18 artiklan mukaisesti;

3) markkinoille saattamisesta muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärintarkastuksista rajatarkastusasemilla, annetun komission asetuksen (EU) N:o 142/2011 jäljempänä täytäntöönpanoasetus, liitteen XIII, VII luvun kohdan B. mukaisesti.

Asetusta sovelletaan myös elintarvikelain (23/2006) mukaisten teurastamoiden ja kala-alan laitosten yhteydessä toimivien sivutuotteita käsittelevien laitosten valvontaan.

Asetusta ei sovelleta eläimistä saatavia sivutuotteita käsitteleviin biokaasu- ja kompostointilaitoksiin eikä eläimistä saatavia lannoitevalmisteita käsitteleviin toimijoihin lukuun

ottamatta laitoksia, jotka käsittelevät sivutuotteita painesteriloimalla.

osin kuin se koskee lannoitevalmisteita, sovelletaan lannoitevalmistelakia (539/2006).

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Elintarvikealan toimijoihin sekä elintarvikevalvontaan kaikissa elintarvikkeiden tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa sovelletaan elintarvikelakia (23/2006).

Rehualan toimijan ilmoituksesta rekisteröintiä varten, laitosten hyväksymisestä sekä muista rehualan toimijan ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuuksista säädetään tämän asetuksen lisäksi rehualan toiminnanharjoittamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (712 /2008) sekä kirjanpito-vaatimuksista ja laadunvarmistuksesta rehuhygieniää koskevista vaatimuksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 183/2005, jäljempänä rehuhygieniasetus.

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden rehukäytöstä säädetään tämän asetuksen lisäksi maidon, maitopohjaisten tuotteiden ja maidon prosessoinnissa syntyvien sivutuotteiden käytöstä elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (665/2010).

Rehukäyttöön tarkoitettujen sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden sisämarkkinatuonnista säädetään eräiden elävien eläinten, eläimistä saatavien sivutuotteiden sekä eräiden tavaroiden eläintautivaatimuksista Euroopan unionin sisämarkkinoilla annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1002/2010).

Rehukäyttöön tarkoitettujen sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden sisämarkkinatuonnin tuojaksi rekisteröitymisestä, tuontiluvan hakemisesta ja ennakoilmoituksesta säädetään eläintautien vastustamiseksi suoritettavista tarkastuksista Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (977/2006).

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden polttamiseen kokonaisia raatoja lukuun ottamatta sovelletaan valtioneuvoston asetusta jätteen polttamisesta (362/2003).

Sivutuoteasetuksen valvontaan ja muuhun sen edellyttämään täytäntöönpanoon, siltä

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *tuotantoeläimellä* sivutuoteasetuksen 3 artiklan kohdassa 6 tarkoitettua eläintä;

2) *tarhakoiralla* koiraa, jota ammattimaisesti pidetään tai kasvatetaan koiratarhalla ja jota ei yleensä pidetä asuintiloissa;

3) *pitopaikalla* paikkaa, jossa pidetään tai kasvatetaan tuotantoeläimiä, tarhakoiria tai kalansyötiksi tarkoitettuja toukkia;

4) *toimijalla* laitosta tai käyttäjää, joka kerää, kuljettaa, varastoi, esikäsittelee, käsittelee, käyttää tai hävittää sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita;

5) *käyttäjällä* sivutuoteasetuksen 3 artiklan kohdassa 12 tarkoitettua käyttäjää;

6) *rehusekoittamolla* toimijaa, joka sivutuoteasetuksen 18 artiklan nojalla valmistaa turkiseläinten, tarhakoirien tai kalansyötiksi kasvatettujen toukkien ruokintaan tarkoitettua rehua myyntiä, välitystä tai jakelua varten;

7) *tilarehustamolla* toimijaa, joka sivutuoteasetuksen 18 artiklan nojalla valmistaa tai käsittelee rehua 6 kohdassa mainittujen eläinten ruokintaan vain samassa eläintenpitopaikassa käytettäväksi;

8) *keräyskeskuksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 53 tarkoitettua laitosta, joka myyntiä, välitystä tai jakelua varten käsittelee tiettyjä sivutuotteita turkiseläinten, tarhakoirien, eläintarhaeläinten tai kalansyötiksi kasvatettujen toukkien rehun raaka-aineena tai rehuna käytettäväksi;

9) *käsittelylaitoksella* täytäntöönpanoasetuksen I kohdassa 58 tarkoitettua laitosta;

10) *lemmikkieläinten ruokia valmistavalla laitoksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 57 tarkoitettua laitosta;

11) *polttolaitoksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 56 tarkoitettua laitosta;

12) *rinnakkaispolttolaitoksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 55 tarkoitettua laitosta;

13) *laitoksilla* tämän asetuksen 5 ja 7—10 §:ssä tarkoitettuja toimijoita;

14) *ruokajätteellä* täytöntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 22 tarkoitettua jäteruokaa.

2 luku

Laitosten hyväksyntä ja rekisteröinti

4 §

Rekisteröinti- ja hyväksyntämenettely

Laitosten rekisteröinnistä ja hyväksynnästä säädetään sivutuoteasetuksen 23 ja 24 artikloissa. Toimivaltainen viranomaisena voi hyväksyä laitoksen ainoastaan, jos se täyttää sivutuoteasetuksen 27 artiklan vaatimukset.

Toimijan on haettava laitoksen rekisteröintiä ja hyväksyntää kirjallisesti toimivaltaiselta viranomaiselta ennen toiminnan aloittamista. Ennen laitoksen hyväksymistä toimivaltaisen viranomaisen on tarkastettava laitos paikan päällä.

Rekisteröintiä ei kuitenkaan vaadita, jos toimija harjoittaa ainoastaan täytöntöönpanoasetuksen 20 artiklan 4 kohdan mukaista toimintaa.

5 §

Käsittelylaitosten, lemmikkieläinten ruokia valmistavien laitosten ja varastointilaitosten hyväksyntä

Elintarviketurvallisuusvirasto hyväksyy lemmikkieläinten ruokia valmistavat laitokset sekä laitokset, jotka käsittelevät sivutuotteita painesteriloimalla tai sivutuoteasetuksen 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja menetelmiä käyttäen.

Aluehallintovirasto hyväksyy laitokset, jotka käsittelevät sivutuotteita sivutuoteasetuksen 20 artiklan mukaisesti hyväksytyjä vaihtoehtoisia menetelmiä käyttäen.

Kunnaneläinlääkäri hyväksyy sivutuoteasetuksen 24 artiklan 1 kohdan (j) alakohdan (i) ja (ii) mukaisia johdettuja tuotteita varastoivat varastointilaitokset.

Laitosten hyväksynnän edellytyksistä säädetään sivutuoteasetuksen 25 artiklassa ja täytöntöönpanoasetuksen 8, 9, 18, 19 artikloissa sekä liitteissä IV ja IX.

6 §

Käsittelylaitoksen laboratorion hyväksyntä

Käsittelylaitoksella tulee olla käytettävissä laadunvarmistusta varten oma hyväksytty laboratorio tai sen on käytettävä hyväksytyn ulkopuolisen laboratorion palveluja. Laboratorion hyväksyy Elintarviketurvallisuusvirasto. Laboratorion hyväksynnän edellytyksistä säädetään täytöntöönpanoasetuksen liitteen IV, I luvun, 1 jakson kohdassa 5.

7 §

Väliasteentoimintoja harjoittavien laitosten hyväksyminen

Aluehallintovirasto hyväksyy sivutuoteasetuksen artiklan 24 kohdan 1 alakohdassa (h) ja (i) mainittuja väliasteen toimintoja harjoittavat laitokset sekä täytöntöönpanoasetuksen liitteen IX, II luvun, kohdan (i) mukaiset hygienisointiyksiköt, jotka eivät sijaitse sivutuoteasetuksen mukaan hyväksytyn laitoksen yhteydessä. Hyväksymisen edellytyksistä säädetään sivutuoteasetuksen 25 artiklassa, täytöntöönpanoasetuksen 19 artiklassa ja liitteen IX luvussa II.

Hyväksyntää väliasteen toimintaa harjoittavaksi laitokseksi ei vaadita sivutuotteen syntypaikan läheisyydessä sijaitsevalle sivutuotteen säilytyspaikalle, jossa tilapäisesti säilytetään vain yhdeltä tuottajalta peräisin olevia sivutuotteita.

8 §

Poltto- ja rinnakkaispolttolaitosten hyväksyminen

Kunnaneläinlääkäri hyväksyy pienen ja suuren kapasiteetin poltto- ja rinnakkaispolttolaitokset sekä laitokset, jotka hyödyntävät sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita polttamalla ne polttoaineena.

Poltto- ja rinnakkaislaitosten hyväksymisen edellytyksistä säädetään täytöntöönpanoasetuksen 6 artiklassa ja liitteessä III.

9 §

Keräyskeskusten, rehusekoittamoiden ja tilarehustamoiden rekisteröinti

Elintarviketurvallisuusvirasto rekisteröi keräyskeskukset, rehusekoittamot ja tilarehustamot.

Keräyskeskusten rekisteröinnin edellytyksistä säädetään täytäntöönpanoasetuksen liitteen VI, II luvun 1 jakson kohdissa 1 ja 2, minkä lisäksi on noudatettava, mitä tämän asetuksen liitteessä 1 säädetään.

Rehusekoittamoiden rekisteröinnin edellytyksenä on tämän asetuksen liitteen 2 luvussa 1 säädettyjen rekisteröintivaatimusten, mainitun liitteen luvussa 2 säädettyjen raaka-ainetta ja luvussa 3 raaka-aineen käsittelyä koskevien vaatimusten täytyminen. Jos rehusekoittamo toimittaa rehua vain hallinnassaan oleville turkistarhoille, sen on edellä tässä momentissa säädetystä poiketen täytettävä liitteen 3 vaatimukset.

Tilarehustamoiden rekisteröinnin edellytyksenä on, että laitos käyttää ainoastaan liitteessä 3 mainittuja sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita rehun valmistuksessa.

10 §

Tekniseen käyttöön tarkoitettuja tuotteita valmistavien ja varastoitavien laitosten rekisteröinti

Aluehallintovirasto rekisteröi toimialueellaan laitokset, jossa tuotetaan tai käsitellään tekniseen käyttöön tarkoitettua hevoseläinten seerumia, verituotteita, lääkevalmisteita, lääkinnällisiä laitteita ja kosmeettisia valmisteita sekä sivutuoteasetuksen artiklan 36 mukaisia johdettuja tuotteita valmistavat laitokset.

Kunnaneläinlääkäri rekisteröi toimialueellaan muut kuin edellä 1 momentissa mainitut tekniseen käyttöön tarkoitettuja tuotteita valmistavat ja käsittelevät laitokset sekä tekniseen käyttöön tarkoitettuja tuotteita varastoitavat laitokset lukuun ottamatta 5 §:ssä säädettyä hyväksyntää edellyttävät varastointilaitokset.

Jos 1 momentissa mainitut laitokset ovat Suomessa rekisteröityinä Euroopan unionin lainsäädännön edellyttämään viranomaisen

pitämään rekisteriin, ei laitoksen tarvitse rekisteröityä uudelleen sivutuoteasetuksen edellyttämällä tavalla.

Laitosten rekisteröinnin edellytyksistä säädetään sivutuoteasetuksen 23 artiklassa, täytäntöönpanoasetuksen 20 artiklassa ja liitteen IX III ja IV luvuissa.

11 §

Kuljetusliikkeiden rekisteröinti

Elintarviketurvallisuusvirasto rekisteröi sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita kuljettavat kuljetusliikkeet. Kuljetusliikkeiden rekisteröinnin edellytyksistä säädetään täytäntöönpanoasetuksen liitteen IX, IV luvun 3 kohdassa.

Rekisteröintiä ei vaadita toimijoilta, jotka on rekisteröity tai hyväksytty harjoittamaan kuljetusta rehulain (86/2008) nojalla. Rekisteröintiä ei myöskään vaadita toimijoilta jotka ovat hyväksytty sivutuoteasetuksen 24 artiklan tai elintarvikelain mukaan ja jotka kuljettavat sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita sivutoimenaan hyväksytyin laitoksen lukuun eikä kuljetusliikkeiltä, jotka on rekisteröity jätelain nojalla.

12 §

Kansainvälisen ruokajätteen keräily

Elintarviketurvallisuusvirasto rekisteröi toimijat, jotka ovat vastuussa luokkaan 1 kuuluvan kansainvälisen ruokajätteen keräilystä kansainvälisesti liikennöivistä liikennevälineistä.

13 §

Laitoksen toiminnassa tapahtuvat muutokset ja toiminnan lopettaminen

Toimijan on viipymättä kirjallisesti ilmoitettava rekisteröinti- tai hyväksyntäpäätöksen tehneelle viranomaiselle sellaisista toimintansa muutoksista, joilla voi olla vaikutusta laitoksen rekisteröinnin tai hyväksynnän edellytysten täyttymiseen sekä toiminnan lopettamisesta.

3 luku

Keräyskeskuksia, rehusekoittamoita ja tilarehustamoita koskevat muut säännökset

14 §

Rehusekoittamoiden ja tilarehustamoiden kirjanpitovelvollisuus

Rehusekoittamoiden ja tilarehustamoiden kirjanpitovaatimuksista säädetään sivutuoteasetuksen 22 artiklassa ja täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklassa.

15 §

Teurastuksen sivutuotteiden, käsitellyn eläinvalkuaisen ja lihaluujauhon jäljitettävyyttä koskeva laitosten ilmoitusvelvollisuus

Laitosten on ilmoitettava Elintarviketurvalisuusvirastolle puolivuositain seuraavat tiedot:

1) Euroopan unionin jäsenvaltiosta ja Euroopan unionin alueen ulkopuolelta tuotujen luokan 3 teurastuksen sivutuotteiden vastaanotetut erät, tiedot erien suuruudesta sekä lähettävästä laitoksesta;

2) kotimaisen tuotannon sekä toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta ja Euroopan unionin ulkopuolelta tuotujen käsitellyn eläinvalkuaisen erien osalta vastaanotetut erät, tiedot erien suuruudesta ja lähettävästä laitoksesta;

3) lihaluujauhon kotimaisen tuotannon vastaanotetut erät, tiedot erien suuruudesta ja lähettävästä laitoksesta;

4) rehuseosten valmistukseen käytetyn käsitellyn eläinvalkuaisen ja lihaluujauhon määrät.

Ilmoitusvelvollisuus ei koske kalajauhoa.

16 §

Keräyskeskusten ja rehusekoittamoiden lopputuotteen rehuhygieniää koskevat vaatimukset

Keräyskeskusten ja rehusekoittamoiden lopputuote on tutkittava salmonellabakteerien varalta vähintään kerran kuukaudessa. Vaatimus lopputuotteen tutkimisesta ei kuitenkaan koske rehusekoittamoita, joista toimitetaan

rehua ainoastaan rehusekoittamon hallinnassa oleville turkistarhoille.

Keräyskeskusten ja rehusekoittamoiden on laadittava laadunvarmistussuunnitelma rehuhygieniasetuksen vaatimusten mukaisesti.

4 luku

Sivutuoteasetuksen 17 ja 18 artiklan mukainen sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käyttö erityistarkoituksiin

17 §

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käyttö turkiseläinten, tarhakoirien ja kalansyötiksi tarkoitettujen toukkien ruokintaan

Turkiseläinten, tarhakoirien ja kalansyötiksi tarkoitettujen toukkien ruokintaan saa käyttää luokkaan 2 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita edellyttäen, että tuotteet on saatu eläimistä, joita ei ole lopetettu tai jotka eivät ole kuolleet ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin tai tällaisen taudin epäillyn esiintymisen vuoksi, sekä luokkaan 3 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita. Mainittujen tuotteiden käyttö ei saa aiheuttaa vaaraa eläinten tai ihmisten terveydelle.

Turkiseläinten, tarhakoirien ja kalansyötiksi tarkoitettujen toukkien ruokintaan käytettävien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden tulee olla peräisin rekisteröidystä rehusekoittamosta tai niiden tulee olla käsitelty täytäntöönpanoasetuksen liitteen IV, III luvun mukaisella menetelmällä. Edellisen lisäksi tilarehustamoiden eläimille voidaan syöttää liitteen 3 mukaisia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita.

Turkiseläinten lajin sisäistä ruokintakäyttöä koskevista vaatimuksista säädetään täytäntöönpanoasetuksen liitteen II, I luvussa ja liitteen VIII, IV luvun 3 jaksossa.

18 §

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käyttö eräiden eläinten ruokintaan

Luokkaan 2 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita, jotka on saatu eläimistä, joita ei ole lopetettu tai jotka eivät ole kuolleet ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin tai

tällaisen taudin epäillyn esiintymisen vuoksi sekä luokkaan 3 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita saa käyttää seuraavien eläinten ruokintaan edellyttäen, että mainittujen tuotteiden käyttö ei aiheuta vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle:

- 1) sirkuseläimet;
- 2) muut matelijat ja petolinnut kuin eläintarhaeläimet tai sirkuseläimet;
- 3) luonnonvaraiset eläimet.

Edellä 1 momentissa mainittujen eläinten ruokintaan ei kuitenkaan saa käyttää turkiseläinten ruhoja ja ruhonosia eikä niistä johdettuja tuotteita.

Luokkaan 2 kuuluvia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita ei saa käyttää luonnonvaraisten eläinten ruokintaan valtioneuvoston asetuksen (169/2011) 3 §:ssä mainittuna aikana sen kunnan alueella, jossa karhun metsästys on sallittu.

Lääkitystä eläimestä saatuja luokkaan 2 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita saa luovuttaa ja käyttää luonnonvaraisten eläinten ruokintaan vain, jos ne eivät sisällä lääkejäämiä yli lainsäädännössä sallitun enimmäismäärän siten kuin neuvoston ja parlamentin asetuksen (EY) N:o 854/2004 liitteen I, II jakson, V luvun alakohdassa i säädetään.

19 §

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käyttö eläintarhaeläinten ruokintaan

Luokkaan 2 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita, jotka on saatu eläimistä, joita ei ole lopetettu tai jotka eivät ole kuolleet ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin tai tällaisen taudin epäillyn esiintymisen vuoksi sekä luokkaan 3 kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita saa käyttää eläintarhaeläinten ruokintaan edellyttäen, että mainittujen tuotteiden käyttö ei aiheuta vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

Aluehallintovirasto voi myöntää rekisteröidylle eläintarhalle luvan käyttää samasta eläintarhasta peräisin olevia luokkaan 1 kuuluvia sivutuotteita eläintarhaeläinten ruokintaan. Luvan myöntämisen ehdoista säädetään täytäntöönpanoasetuksen liitteen VI, II luvun 4 jaksossa.

20 §

Sivutuotteita eläinten ruokintaan luovuttavan ja käyttävän toimijan velvollisuudet

Luonnonvaraisena elävien eläinten haaskaruokintapaikasta vastuussa olevan toimijan velvollisuudesta ilmoittaa haaskaruokintapaikan pitämisestä ja ilmoituksessa annettavista tiedoista säädetään eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 10 ja 11 §:ssä. Ilmoitus on toimitettava ennen haaskaruokinnan aloittamista kirjallisesti sille kunnaneläinlääkärille, jonka toimialueella haaskaruokintapaikka on ja jossa sivutuotteita käytetään.

Lisäksi toimijan on ilmoitettava jokaisesta haaskaruokintapaikkaan toimittavasta sivutuotteen erästä alkuperä, vastaanottopäivämäärä ja ruokintapaikalle vientipäivämäärä sekä sivutuotteiden ollessa peräisin lääkityistä eläimistä tiedot lääkityksestä. Tiedot on ilmoitettava sekä sille kunnaneläinlääkärille, jonka toimialueelta sivutuotteet tuotteet kerätään, että 1 momentissa tarkoitetun toimialueen kunnaneläinlääkärille.

Sivutuotteita eläintarhaeläinten, sirkuseläinten sekä muiden matelijoiden ja petolintujen kuin eläintarhaeläinten ruokinnassa käyttävien toimijoiden tulee tehdä ilmoitus käytöstä kunnaneläinlääkärille, joka rekisteröi käyttäjät. Toimijan on tehtävä kunnaneläinlääkärille myös lopetusilmoitus käytöstä luovuttuaan. Ennen käytön aloittamista tehtävän ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ruokintapaikasta vastuussa olevan toimijan yhteystiedot;
- 2) ruokintapaikan sijainti;
- 3) ruokintaan käytettävien sivutuotteiden laatu.

Sivutuotteiden tuottaja saa toimittaa sivutuotteita lopetettujen munivien kanojen ruhoja lukuun ottamatta vain suoraan rekisteröidylle käyttäjälle, joka ei saa luovuttaa sivutuotteita edelleen välitystä tai käyttöä varten. Sivutuotteita käyttävän toimijan on huolehdittava käyttämättä jääneiden sivutuotteiden asianmukaisesta käsittelystä ja hävityksestä.

Sivutuotteita lähetettävien, kuljettavien tai vastaanottavien toimijoiden tulee lisäksi nou-

dattaa sivutuoteasetuksen 22 artiklassa ja täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklassa ja liitteessä VIII säädettyjä kirjanpitovaatimuksia.

Kunnaneläinlääkäri, jonka toimialueelta sivutuotteet kerätään, on tarvittaessa tarkastettava sivutuotteet ennen niiden ruokintakäyttöä.

21 §

Tutkimusnäytteitä, diagnostisia näytteitä, kaupallisia näytteitä ja näyttelyesineitä koskevat vaatimukset

Eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita saa toimittaa ja käyttää sivutuoteasetuksen 17 artiklan 1 kohdassa mainittuihin käyttötarkoituksiin edellyttäen, että käyttö ei aiheuta eläintautien leviämisen vaaraa.

Luokkaan 1 kuuluvien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden 1 momentin mukaiseen käyttöön on kuitenkin haettava käyttäjän toimialueen aluehallintovirastolta lupa, lukuun ottamatta Elintarviketurvallisuusviraston ja Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan käyttöön toimitettavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita.

Tämän pykälän mukaisiin tarkoituksiin käytettäviä sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita ei saa käyttää muihin tarkoituksiin. Tuotteet on hävitettävä turvallisesti täytäntöönpanoasetuksen liitteen VI, I luvun vaatimusten mukaisesti tai palautettava tarvittaessa alkuperäpaikkaan. Lisäksi on noudatettava, mitä täytäntöönpanoasetuksen 11 ja 12 artiklassa säädetään.

5 luku

Valvonta

22 §

Elintarviketurvallisuusviraston rekisteröimien ja hyväksymien laitosten valvonta

Elintarviketurvallisuusvirasto valvoo rekisteröimiään ja hyväksymiään laitoksia laatimansa valvontasuunnitelman mukaisesti.

Tarkastuseläinlääkärit, aluehallintovirastot ja kunnaneläinlääkärit valvovat Elintarviketurvallisuusviraston rekisteröimiä ja hyväksy-

miä laitoksia Elintarviketurvallisuusviraston vuosittaisen valvontaohjeen perusteella laatimansa valvontasuunnitelman mukaisesti seuraavasti:

1) tarkastuseläinlääkäri valvoo teurastamon yhteydessä toimivia keräyskeskuksia ja lemmikkieläinten ruokia valmistavia laitoksia;

2) aluehallintovirasto valvoo laitoksia, jotka käsittelevät luokan 1 ja 2 sivutuotteita 5 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetuilla tavoilla sekä toimijoita, jotka vastaavat luokkaan 1 kuuluvan kansainvälisen ruokajätteen keräilystä kansainvälisesti liikennöivistä liikennevälineistä;

3) kunnaneläinlääkäri valvoo laitoksia, jotka käsittelevät luokan 3 sivutuotteita 5 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetuilla tavoilla, tilarehustamoita, rehusekoittamoita ja muita kuin teurastamon yhteydessä sijaitsevia keräyskeskuksia ja lemmikkieläinten ruokia valmistavia laitoksia.

Keräyskeskuksia, jotka on hyväksytty käsittelemään luokan 2 sivutuotteita 5 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, valvoo kuitenkin ainoastaan aluehallintovirasto kohdan 2 mukaisesti.

23 §

Aluehallintoviraston ja kunnaneläinlääkäriin rekisteröimien ja hyväksymien laitosten valvonta

Aluehallintovirastot ja kunnaneläinlääkärit valvovat rekisteröimiään ja hyväksymiään laitoksia Elintarviketurvallisuusviraston vuosittaisen valvontaohjeen perusteella laatimansa valvontasuunnitelman mukaisesti.

24 §

Keräyksen ja kuljetuksen valvonta

Eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden keräystä ja kuljetusta koskevista vaatimuksista säädetään täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklassa.

Toimivaltainen viranomaisvalvoo, että sen valvonnassa olevat laitokset ja muut toimijat noudattavat myös kuljetuksia koskevia vaatimuksia.

25 §

Muu valvonta

Kunnaneläinlääkärin on tehtävä laitosten valvonnan lisäksi tarkastuskäyntejä toimialueensa muihin paikkoihin, joissa eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita kerätään, varastoidaan, kuljetetaan, käsitellään, käytetään tai hävitetään.

Kunnaneläinlääkärin on valvottava toimialueellaan myös turkistarhoja ja muita toimipaikkoja, joissa sivutuotteita käytetään eläinten ruokintaan.

26 §

Tarkastusten raportointi

Toimivaltainen viranomainen laatii tarkastuksista kirjallisen tarkastuskertomuksen, josta käy ilmi tarkastuksen kulku ja tarkastajan tekemät keskeiset havainnot. Toimivaltaisen viranomaisen on säilytettävä tarkastuskertomukset vähintään kolme vuotta. Tarkastusraportti on toimitettava tarkastuksen kohteelle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle viipymättä. Kunnaneläinlääkärin suorittaman tarkastuksen raportti on toimitettava myös aluehallintovirastolle.

27 §

Viranomaisten tietojen vaihto

Aluehallintoviraston on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle kunnaneläinlääkärille ja Elintarviketurvallisuusvirastolle antamansa laitoksen rekisteröintiä ja hyväksyntää sekä niiden peruuttamista koskevat päätökset. Vastaavasti kunnaneläinlääkärin on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle antamansa laitosten ja muiden toimijoiden hyväksyntä- ja rekisteröintipäätökset ja niiden peruuttamista koskevat päätökset sekä tämän asetuksen noudattamisen valvonnassa havaitsemansa olennaiset puutteet.

Kunnaneläinlääkärin tulee toimittaa yhteenveto 20 §:ssä mainituista ilmoituksista aluehallintovirastolle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Aluehallintoviraston on lähettävä yhteenveto ilmoituksista

Elintarviketurvallisuusvirastolle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

28 §

Luettelo hyväksytyistä ja rekisteröidyistä toimijoista

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää verkkosivuillaan luetteloja hyväksytyistä ja rekisteröidyistä toimijoista siten kuin sivutuoteasetuksen 47 artiklassa säädetään. Aluehallintovirasto ja kunnaneläinlääkäri pitävät luetteloja hyväksymistään ja rekisteröimistään toimijoista.

Henkilötietojen keräämiseen ja tallettamiseen sekä luetteloon talletettujen tietojen käyttämiseen sovelletaan, mitä maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa (284/2008) säädetään.

6 luku

Erinäiset säännökset

29 §

Käsittlemättömän villan, karvan ja hevosten jouhien markkinoille saattaminen

Käsittlemättömän villan, karvan ja hevosten jouhien markkinoille saattaminen on sallittua täytäntöönpanoasetuksen säännösten estämättä edellyttäen, että mainitut tuotteet tulevat suoraan maatilalta, sivutuoteasetuksen mukaan hyväksytystä tai rekisteröidystä laitoksesta taikka elintarvikelain mukaan hyväksytystä laitoksesta ja edellyttäen, että tuotteet eivät aiheuta vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

30 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Tällä asetuksella kumotaan eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevien laitosten valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (850/2005) ja kansainvälisestä liikennevälineistä peräisin olevan ruokajätteen val-

vonnan järjestämisestä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (194/2004).

31 §

Sirtymäsäännökset

Tällä asetuksella kumottujen maa- ja metsätalousministeriön asetusten nojalla annetut

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2011

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

laitosten hyväksyntäpäätökset jäävät edelleen voimaan ja laitokset merkitään ilman eri hakemusta tässä asetuksessa tarkoitettuun rekisteriin hyväksytyinä tai rekisteröityinä laitoksina sen mukaan kuin tässä asetuksessa säädetään.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Apulaisosastopäällikkö Riitta Heinonen

SIVUTUOTTEIDEN KÄSITTELYVAATIMUKSET KERÄYSKESKUKSILLE VALMISTETTAESSA REHUA TAI REHUN RAAKA-AINETTA

Sivutuotteet on käsiteltävä ja säilytettävä siten, ettei niiden hygieeninen laatu olennaisesti muutu ennen käsittelyn alkamista. Sivutuotteet kalaperäistä ainesta lukuun ottamatta tulee käsitellä alla olevan kohdan 1 mukaisesti kuumentamalla tai hapottamalla. Kalaperäinen aines voidaan käsitellä kohdan 1 tai 2 mukaisesti.

1) Kuumennus ja happokäsittely

Raaka-aine on paloitteltava ennen käsittelyä siten, ettei sen partikkelikoko halkaisijaltaan ylitä 50 millimetriä.

Paloitettu raaka-aine on:

steriloitava tai autoklavoitava täytöntöönpanoasetuksen liitteen VI, II luvun, 1 jakson kohdan 4 b mukaisesti siten, että paloitettu raaka-aine kaikilta osiltaan saavuttaa vähintään 80 °C lämpötilan sekä käytettävä välittömästi tai varastoitava sen jälkeen jäähdytettynä tai pakastettuna tai

käsiteltävä rehun lisäaineella, kuten hapolla, jolla estetään raaka-aineen pilaantuminen. Välittömästi happokäsittelyn jälkeen mitatun raaka-aineen pH-arvon on oltava kauttaaltaan 4,2 tai alempi. Happokäsittelyn yhteydessä raaka-aine on käsiteltävä myös siten, että hiivojen ja homeiden kasvu estetään. Käytettävän lisäaineen tulee olla kyseiseen käyttötarkoitukseen ja kyseisten eläinlajien rehuun lisättäväksi hyväksytty rehun lisäaine (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) 1831/2003 eläinten ruokinnassa käytettävistä lisäaineista).

2) Pakastus

Pakkasvaraston lämpötilan tulee olla - 18 C° tai alempi.

Luku 1 REHUSEKOITTAMOIDEN REKISTERÖINNIN EDELLYTYKSET

Rehusekoittamoiden tilojen ja laitteiden on täytettävä vähintään seuraavat vaatimukset:

1. Laitoksen on oltava erotettu asianmukaisella tavalla muista kiinteistöistä ja yleisestä tiestä. Laitos ei saa sijaita elintarviketuotantoon tarkoitettujen eläinten pitopaikan välittömässä läheisyydessä.
2. Liikenne laitosten piha-alueella on järjestettävä siten, että eläintautien leviämisen vaaraa ei ole. Piha-alueen on oltava päällystetty.
3. Laitoksessa on oltava riittävän suuret työskentelytilat siten, että työ voidaan suorittaa hygieenisesti. Erilaisia toimintoja varten tarkoitettut tilat on sijoitettava siten, että raaka-aineet ja valmiit tuotteet voidaan pitää erillään toisistaan ja että kontaminaation vaaraa ei ole.
4. Laitoksessa on oltava saatavissa riittävästi kylmää ja kuumaa talousvettä.
5. Laitoksen rakenteiden ja varusteiden on oltava ehjiä, kulutusta kestävästä materiaalista, helposti puhtaana pidettäviä ja desinfioitavia.
6. Laitoksessa on oltava riittävä ilmanvaihto ja valaistus.
7. Laitoksessa on oltava hygieeninen järjestelmä jäteveden ja kiinteän jätteen poistamista varten.
8. Laitoksen lattioiden tulee olla siten kallistettuja, että jätevedet valuvat lattiakaivoihin.
9. Laitoksessa on oltava tarvittaessa laitteet sivutuotteiden hienontamista varten.
10. Laitoksessa on oltava tilavuudeltaan riittävät, jäähdytettävät tai muutoin asianmukaiset erilliset tilat raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden säilyttämistä varten.
11. Laitoksessa on oltava asianmukaiset laitteet kuljetusajoneuvojen, -säiliöiden, -astioiden ja -päällysteiden puhdistamista ja desinfioimista varten.
12. Laitoksessa on oltava asianmukaiset laitteet vastaanotto- ja käsittelytilojen puhdistamista ja desinfioimista varten.
13. Laitoksessa on oltava riittävästi käsienpesualtaita sekä tarkoituksenmukaiset sosiaalitulit henkilökuntaa varten.
14. Eläinten ja asiattomien henkilöiden pääsy laitokseen on estettävä.

Edellä 2-3 ja 8 kohdissa esitettyjä rakenteellisia vaatimuksia ei edellytetä rehusekoitamoilta, joista turkistuottaja toimittaa rehua ainoastaan hallinnoimilleen turkistarhoille.

Luku 2 SALLITUT ELÄIMISTÄ SAATAVAT SIVUTUOTTEET REHUN VALMISTUKSESSA REHUSEKOITTAMOISSA

Rehusekoittamossa saa käyttää rehun raaka-aineina vain seuraavia sivutuotteita:

- 1) rekisteröidyssä keräyskeskuksessa käsitellyt sivutuotteet;
- 2) hyväksytyissä laitoksissa käsitellyt luokan 2 ja 3 sivutuotteet;
- 3) Euroopan unionin jäsenvaltiosta ja Euroopan unionin alueen ulkopuolelta tuodut luokkaan 3 kuuluvat teurastuksen sivutuotteet sekä kala ja kalasta saatavat sivutuotteet, jotka ovat kuumennettuja tai hapolla käsiteltyjä. Kala ja kalasta saatavat sivutuotteet voivat kuumennuksen tai hapotuksen asemasta olla pakastettuja.
- 4) kala ja tuoreet kalasta saatavat sivutuotteet;
- 5) elintarvikelain nojalla hyväksytystä lihaa käsittelevästä laitoksesta peräisin olevat luokkaan 2 ja 3 kuuluvat naudan, poron ja hirven luut. Naudan luiden tulee olla jäähdetyttyjä, poron ja hirven luiden pakastettuja.
- 6) sivutuoteasetuksen artiklan 10 kohdan f mukaiset eläinperäiset elintarvikkeet tai eläinperäisiä tuotteita sisältävät elintarvikkeet pakastettuna, hapotettuna tai kuumennettuna. Edellä mainittua käsittelyä ei tarvitse suorittaa, jos entiset elintarvikkeet käytetään välittömästi rehun valmistukseen.
- 7) täytäntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 22. tarkoitettu ruokajäte.

Luku 3 ELÄIMISTÄ SAATAVAN RAAKA-AINEEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET REHUSEKOITTAMOISSA

Eläimistä saadun, hapolla käsitellyn raaka-aineen pH-arvon on oltava enintään 4,5 kun raaka-aine tuodaan laitokseen. Raaka-aine on mahdollisimman pian laitokseen saapumisen jälkeen käytettävä rehun valmistukseen taikka pakastettava levypakastimessa tai matalissa laatikoissa. Pakkasvaraston lämpötilan on oltava -18 °C tai alempi. Kaloista peräisin oleva raaka-aine voidaan kuitenkin käsitellä hapolla varastointia varten tämän asetuksen liitteen 1 mukaisesti. Käytettävän hapon tulee olla kyseiseen käyttötarkoitukseen ja kyseisten eläinlajien rehuun lisättäväksi hyväksytty rehun lisäaine (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) 1831/2003 eläinten ruokinnassa käytettävistä lisäaineista).

Jos eläimistä peräisin oleva raaka-aine tuodaan laitokseen pakastettuna, se on siirrettävä välittömästi pakkasvarastoon tai käytettävä rehunvalmistukseen mahdollisimman pian laitokseen saapumisen jälkeen.

SALLITUT ELÄIMISTÄ SAATAVAT SIVUTUOTTEET NIISTÄ JOHDETUT TUOTTEET REHUN VALMISTUKSESSA TILAREHUSTAMOISSA JA REHUSEKOITTAMOISSA, JOTKA TOIMITTAVAT REHUA VAIN HALLINNOIMILLEN TURKISTARHOILLE

Tilarehustamoissa saa käyttää rehun raaka-aineina vain seuraavia eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita:

- 1) rekisteröidyssä keräyskeskuksessa käsitellyt sivutuotteet;
- 2) hyväksytyissä luokan 2 ja 3 käsittelylaitoksessa käsitellyt sivutuotteet;
- 3) kala ja tuoreet kalasta saatavat sivutuotteet;
- 4) eläimistä saatavat luokkaan 2 ja 3 kuuluvat sivutuotteet, jotka ovat peräisin elintarvikelainojalla hyväksytystä, lihaa käsittelevästä laitoksesta;
- 5) sivutuoteasetuksen artiklan 10 kohdan f mukaiset entiset elintarvikkeet;
- 6) täytöntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 22 tarkoitettu ruokajäte;
- 7) Euroopan unionin jäsenvaltiosta ja Euroopan unionin alueen ulkopuolelta tuodut luokkaan 3 kuuluvat teurastuksen sivutuotteet, kala ja kalasta saatavat sivutuotteet, jotka ovat kuumennettuja tai hapolla käsiteltyjä. Kala ja kalasta saatavat sivutuotteet voivat olla kuumennuksen tai hapotuksen asemasta pakastettuja;
- 8) lopetettujen kanojen ruhot ja broileri- ja kalkkunatuotannossa syntyvät sellaisten broilereiden ja kalkkunoiden ruhot, joita ei ole lopetettu ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin esiintymisen tai tällaisien taudin epäilyn vuoksi;
- 9) kettujen ruhot muissa kuin ketuille tarkoitetuissa turkiseläinrehuissa samalla tilalla käytettäväksi, jolta ruhot ovat peräisin;
- 10) supikoirien ruhot muissa kuin supikoirille tarkoitetuissa turkiseläinrehuissa samalla tilalla käytettäväksi, jolta ruhot ovat peräisin.

Kohdissa 9 ja 10 tarkoitettujen kettujen ja supikoirien ruhot on käsiteltävä kuumentamalla ne kauttaaltaan vähintään 100 °C lämpötilaan ennen rehukäyttöä. Muut luokan 2 sivutuotteet kuin kettujen ja supikoirien ruhot tulee käsitellä hapottamalla tai kuumentamalla 100 °C lämpötilaan ennen rehukäyttöä. Ruhot on paloitteltava ennen kuumennusta siten, että partikkelikoko halkaisijaltaan ei ylitä 50 millimetriä.